

Kampen om karkludene: Mikroplast bliver fanget i renseanlæg, viser ny forskning

Men der er stadig plast i muslinger og fisk, så problemet med mikroplast er ikke løst, advarer organisationen Plastic Change.

[Forbrug](#) 16. mar. 2017 kl. 18.47

Danske renseanlæg er gode til at filtrere mikroplast fra, så bittesmå plastikstykker ikke ryger ud i vandmiljøet, konkluderer et forskningsprojekt fra Miljø- og Fødevareministeriet.

»Vi har taget prøver fra ti store anlæg, der tilsammen dækker en fjerdedel af al dansk spildevand, og fundet, at 99,7 procent af mikroplasten i størrelse fra 0,01 til 0,50 mm bliver opfanget«, siger professor Jes Vollertsen fra Aalborg Universitet, der har stået i spidsen for projektet.

Plastik i havet

Der udledes årligt 8-15 millioner ton plastik til verdenshavene. Det svarer til en lastbil i minuttet og forventes fordoblet i 2025.

Plastikken samles i 'plastiksupper'. De udgør tilsammen et areal svarende til Afrika.

I år 2050 er der med den nuværende udvikling forventeligt mere plastik end fisk i verdenshavene.

Mikroplastik skønnes at stå for cirka 25 procent af den samlede belastning.

Der udledes cirka 1,5 millioner ton mikroplastik til verdenshavene om året.

Plastik findes i dag i en række konsumfisk, skaldyr mm

Hans budskab om, at renseanlæg generelt er gode til at løse deres opgave, så vandmiljøet ikke lider overlast på grund mikroplast fra spildevand, rammer ned i tidens måske hotteste miljødebat.

Plastic Change: Mikroplasten er stadig i miljøet

»Vi advarer mod at overfortolke resultatet. Studiet giver ikke anledning til at frikende mikroplastik fra produkter som et problem«, siger stifter og leder af organisationen Plastic Change, miljøbiolog Henrik Beha Pedersen.

Dels kaster studiet ikke lys over mikroplast under en vis størrelse. Dels isoleres den opsamlede mikroplastik ikke fra naturens kredsløb, når 70 procent af slammet bruges som gødning på danske marker.

»Det regner, marker drænes, vi har bække og åer. Der er jo en grund til, at der er så meget mikroplast i havet, at det i dag findes i stort set alle muslinger og en tredjedel af sildene«, siger lederen af Plastic Change.

Professor Jes Vollertsen medgiver, at ingen kan være sikre på, hvad der sker med mikroplast under en vis størrelse, for det kan simpelt hen ikke måles med tilgængelige redskaber.

»Men der er ikke grund til at antage, at mindre partikler ikke bliver bundet til slam på samme vis som større. Det har at gøre med, hvordan partikler opfører sig«, siger han.

Professor: Skaf mere viden før der satses

Projektets målinger viste ingen nævneværdig forskel på af mængden af mikroplastik i landbrugsjord med og uden slam, men her er der ifølge professoren brug for yderligere viden.

»Ingen ved reelt, hvordan mikroplastik opfører sig i den sammenhæng«, siger han og argumenterer for, at der samles større viden, før samfundet sætter gang i eller aflyser store investeringer på området.

»Området er så nyt, så i første omgang gælder det om at afdække, hvor det for alvor batter at gøre en indsats«, siger Jes Vollertsen fra Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet.

Her er Henrik Beha Pedersen fra Plastic Change fuldstændig enig.

»Forurening med mikroplastik er et nyt og eksplosivt voksende problem på verdensplan. Bare for tre år siden talte ingen om det, derfor er det ekstremt vigtigt, at et positivt budskab ikke lukker for den generering af viden, der er ved at komme gang i, og hvor Danmark i øvrigt har gode muligheder for at komme i front på knowhow«.

En folkebevægelse mod mikroplastik

Bevidstheden om, at verdenshavene er forurenet af øer eller supper af plastikaffald, og at mængden af mikroplastik i havene anslået øges med 1,5 millioner ton hvert år, har skabt en folkelig bevægelse.

»Folk strikker og hækler deres egne karklude på livet løs, fordi budskabet om mikroplastik virkelig er nået ud. Det er et signal om, at folk er klar til en omstilling, som politikerne gør klogt i at understøtte blandt andet ved at sætte grænser for udledning af mikroplast«, siger Henrik Beha Pedersen fra Plastic Change.

En undersøgelse foretaget af Cowi i 2015 viser, at bildæk skønnes at være kilde til ikke mindre end 60 procent af den mikroplastik, som havner i miljøet. Ifølge professor Jes Vollertsen kunne det være interessant at se på, i hvilket omfang de små plastpartikler kan fjernes fra regnvandsbassiner omkring motoverveje.